

Glohede elpriser sender ekstraregning til både borgere og virksomheder

gløhed:
red-hot

Priser på el og gas er steget med **uhyrligt** tempo under coronakrisen. Det koster virksomheder og private forbrugere milliarder af kroner.

uhyrlig:
outrageous

Skrevet af Kasper Baatrup

Vinteren står for døren, og i den kolde, mørke tid skal der tændes lys og fyres op i de danske hjem. Men det kan blive **en dyr fornøjelse**. Priserne på el og gas er nemlig braget i vejret i de senere år.

en dyr fornøjelse:
a costly affair

i skrivende stund:
at the time of writing

I løbet af det seneste års tid er elpriserne tredoblet, så en kilowatt-time i **skrivende stund** koster omkring en krone. En **beregning** fra Danske Bank viser, at danske **husstandes** elregning i gennemsnit er vokset med 180 kroner på et år (tallet inkluderer ikke den dyre og klimabelastende elvarme, som inkluderer **elradiatorer** og **varmeblæsere**).

en beregning:
calculations

en husstand:
a household

en elradiator:
an electric radiator

en varmeblæser:
a fan heater

Lægger man tallet **sammen** med stigende gaspriser, er det i gennemsnit blevet ca. 1.000 kroner dyrere for danskerne at få leveret el og varme.

at lægge sammen:
to add up

Udviklingen skyldes flere faktorer, men menes bl.a. at **have rod** i den stigende **efterspørgsel** på energi, som er opstået **på bagkant** af genåbningen af landet. Samtidig har det regnet og blæst markant mindre end forventet, hvilket har tvunget Skandinaviens vindmøller og vandkraftværker ned i lav kadence. Så mens efterspørgslen er steget, er **udbuddet** faldet.

at have rod i:
to be rooted in

efterspørgsel:
demand

på bagkant af:
after

udbud:
supply

En anden **udlægning** er, at de heftige priser på den fossile naturgas har været med til at **drive** prisen på el **op**. Prissætningen på det globale elmarked er nemlig styret af gasværker, og Europas nationalstater trækker **vanligvis** på naturgasdepoter, efterhånden som behovet for opvarmning trækker nærmere, men **lagrene** er halvtomme, fordi efterspørgslen har været lav i sommeren over.

en udlægning:
an interpretation

at drive op:
to drive up

vanligvis:
usually

et lager:
a reserve

udsving:
fluctuations

at ruste sig:
to prepare for

Milliardregning til virksomheder

Det er ikke kun private forbrugere, der mærker **udsvingene** på det internationale energimarked. Danske virksomheder, store som små, **ruste sig** til

en ekstraregning, der samlet set kan løbe op i 17 milliarder kroner.

at løbe op i:
to run into

I landbrug- og fødevarerektoren har mange virksomheder en fast kontrakt på den energi, de får leveret. De virksomheder er knap så berørte af situationen. Men de, der ikke har en kontrakt, må grave dybt for at betale elregningen.

berørt:
affected

“Det kan være rigtig mange penge, vi taler om,” siger Troels Ranis, direktør i branchefællesskabet DI Energi, til mediet Finans.

Danske virksomheder tegner sig for to tredjedele af Danmarks samlede energiforbrug. Selv små udsving har en sommerfugleeffekt på erhvervs- livet samlet set. Hver gang elprisen stiger med en øre, koster det virksomhederne 225 millioner kroner.

at tegne sig for:
to account for

Udviklingen ser ud til at fortsætte i de kommende seks måneder.

Kilder: TV2, Finans, Dansk Energi.

1

Brainstorm: hvilke ord tænker du på, når du ser på situationerne på billederne?

2

Hvad betyder konstruktionerne fra artiklen?

glohede elpriser

have rod i

uhyrligt tempo

på bagkant af genåbningen

vinteren står for døren

heftige priser

fyres op for varmen

at ruste sig til

en dyr fornøjelse

knap så berørt

braget i vejret

grave dybt

i skrivende stund

3

Skriv selv to sætninger med to af konstruktionerne fra opgave 2.

a. _____

b. _____

4

Gør sætningerne færdige:

a. Priserne på el og gas er _____

b. Danske husstandes elregninger er _____

c. Udviklingen skyldes blandt andet _____

d. Skandinaviens vindmøller og vandkraftværker har ikke _____

e. Danske virksomheder _____

5

Forklar med egne ord hvad passagen betyder:

I landbrug- og fødevarerektoren har mange virksomheder en fast kontrakt på den energi, de får leveret. De virksomheder er knap så berørte af situationen. Men de, der ikke har en kontrakt, må grave dybt for at betale elregningen.

Diskussion i små grupper:

- a. Hvilke konsekvenser tror I, at det vil få for en gennemsnitsdansker, med prisstigningerne på energiressourcer? Og konsekvenserne for virksomhederne?
- b. Hvilke andre varer/produkter er der også kommet prisstigninger på, eller decideret mangel på, som følge af coronakrisen?

Indsæt verbet i enten imperfektum eller perfektum:

1. Jeg _____ økologiske mangoer i går. (at købe)
2. Da jeg var barn, var der ingen der _____ om at økologi er vigtigt. (at tale)
3. Mine børn _____ en lang tur i naturparken, som ligger tæt på vores bolig, i går. (at gå)
4. Min kollega _____ tæt på Amager fælled siden 2004, hvor der er masser af vild natur. (at bo)
5. I mandags _____ jeg en tur i ved vandet. (at løbe)
6. Da jeg var omkring 7 år, _____ jeg altid mange insekter og så på dem i timevis. (at fange)
7. Jeg _____ tæt på Søndermarken i mange år. (at bo)
8. Jeg _____ aldrig _____ med en landmand om han bruger sprøjtemidler. (at tale)
9. _____ du _____ nogensinde at fange frøer eller andet kryb i danske skove? (at prøve)

8

Hvorfor tror I, at der bruges to forskellige hjælpeverber i de to sætninger? Hvad er forskellen på dem?

Hun er flyttet til Nørrebro.

Hun har flyttet skabet.

9

Skal perfektumformen have 'er' eller 'har'?

- a. Min far _____ tjent mange penge i de sidste to år.
- b. Det smukke gamle træ _____ væltet pga. stormen.
- c. _____ du flyttet min taske fra stolen?
- d. Min mor _____ været syg i flere år efterhånden.
- e. Jeg _____ altid vækket mine børn om morgenen, men nu står de selv op.
- f. Pakken fra Spanien _____ ikke nået frem endnu.
- g. Det _____ været frostvejr i en uge nu.
- h. Jeg _____ passet min nabos planter hele sommeren.
- i. Jeg _____ gået en tur i parken med min kone.
- j. Min mor er ikke hjemme lige nu. Hun _____ gået en tur med sin hund.

Coronakrisen har, udover energiprisstigninger, også forårsaget varemangel, fx på mikrochips, der bl.a sidder i smartphones. De fleste af os har en smartphone, men der er forskellige holdninger til, hvordan smartphones påvirker vores liv.

I skal nu, i par, skrive en argumentationsopgave om smartphones. Nedenfor er der nogle eksempler på synspunkter.

I skal:

1. Kort fortælle om dine egne erfaringer med smartphones.
2. Kommentere et eller to af synspunkterne fra listen nedenfor.
3. Vurdere hvilke fordele og ulemper, der kan være ved at være online døgnet.

Husk at begrunde jeres synspunkter med argumentation og/eller eksempler.

I skal skrive mellem 100-150 ord.

Smartphones:

- De gør det nemmere at kommunikere med venner, familie og bekendte
- De ødelægger samværet med familie og venner, når man er sammen
- De gør det nemt at holde sig opdateret
- De gør os dovne og passive
- De forstyrrer i særdeleshed nattesøvnen

Inden I skriver opgaven i par, brainstormer holdet over hvilke ord der kan være centrale i sådan en argumenterende tekst. Tal også om hvilke måder man typisk starter de tre forskellige afsnit i opgaven på.